

"EDINOST"

izhaja dvakrat na teden, vsako sredo in soboto ob 1. uri popoldne.

„Edinost“ stane:

za vse leto gl. 6.—; izven Avst. 9.— gl.
za pol leta „ 3.—; „ 4.50 „
za četrt leta „ 1.50; „ 2.25 „
Posamične številke se dobivajo v prodajalnicah tobaka v Trstu po 5 nov., v Gorici in v Ajdovščini po 6 nov.
Na naročbe brez priložene naročnine se upravnništvo ne ozira.

EDINOST

Vsi dopisi se pošiljajo uredništvu v ulici Carintia št. 28. Vsako pismo mora biti frankovano, ker nefrankovana se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Oglaš in oznanila se računajo po 7 nov. vrstica v petiti; za naslove z debelimi črkami se plačuje prostor, kolikor bi ga obseglo navadnih vrstic.
Poslana, javne zahvale, osmrtnice itd. se računajo po pogodbi.

Naročnino, reklamacije in inserate prejemna upravnništvo v ulici Carintia 28. Odprte reklamacije so proste poštnine.

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

V „Edinost“ je ...

Vabilo na naročbo.

Skoraj izteče prvi četrt XIV. tečaja našega lista. Vabimo zatorej naše gg. naročnike, da svojo naročbo o pravem času obnové, da ne nastanejo neredi v pošiljanju lista.

Opozarjamo ob enem gg. naročnike, kateri svoj dolg doslej niso še poravnali, da svojo dolžnost čim prej storé, kajti brez gmotnih sredstev ni napredka.

Cena listu je:

za vse leto gl. 6.—
za pol leta gl. 3.—
za četrt leta gl. 1.50

Na naročbe brez priložene naročnine se upravnništvo ne ozira.

Upravnništvo „Edinosti“.

Resolucija

poslanca gosp. I. Nabergoja, stavljena v državnozbornski seji dné 27. t. m.

Komaj se nahajajo v katerekoli deželi našega cesarstva take razmere, kakor vladajo v tržaški okolici, katero imam čast zastopati, kajti prebivalstvo uboge te zemlje nima drugih pravic, nego da se postopa z njim kakor s pariji, (izvržki) ter da plačuje visoke mestne in državne davke, denarne in krvne, ne da bi se moglo nadejati zato najmanjšega priznanja. Celo zasmehujejo je oni, kateri se masté pri tem krvavo zasluženem denarju, katerega moramo oddajati mestnej in državnej blagajni.

Niti toliko nam se ne privoščé, da bi se izdaval plačilni nalogi, dražbeni oglasi, kateri se čestokrat nahajajo, in pobotnice za plačila v našem, slovenskem jeziku (čujte! na desnici); tudi to vse mora se vršiti v edino zveličavnem ita-

PODLISTEK.

Sprememba v Kurji Vasi.

Spisal Ivo Trošt.

I.

Niti leta osemindesetega ni bilo v Kurji Vasi takšnega gibanja kot letos, ko smo volili glavo županiji, voditelja v srečo in nesrečo vseh občanov, kakor tudi svetovalca v vseh, izven v srčnih zadevah; s kratka: od kar stoji svet, ni bilo v naši vasi takega gibanja kot letos, ko smo volili župana. — Duh prosvete in omike pripihal jo je tudi v našo vas ter deloval prav orjaški. V nekoliko letih pa smo bili vsi drugi kot nekdanj. Staro nam ni bilo več po volji. Vse smo hoteli imeti novo, vse pravim — in tudi župana.

Gotovo, da je marsikomu neznan, kje neki je Kurja Vas in zakaj ji tako pravijo. Kurja Vas (nemški: Kurendorf) je tam nekje v sredini domovine naše. Da je do pičice prav tam, ne morem trditi, ker nisem meril, ali da je blizu tam, vem. Sicer je pa vas vasi podobna, in človek se lahko vara. Ime „Kurja Vas“ uže lepo ni. Fantje se pa vendar včasih potezajo za svojo „Kurjo“ očetnjavo. Seveda je to

lijanskem jeziku. To je dobiček, katerega uživa slovenski davkoplačevalec v Trstu in okolici, toliko od mestnega magistrata, kolikor od slavnega namestništva.

Bogato gradivo mi je na razpolaganje, ako bi hotel naštevati vse neboupijoče krivice, katere se godé narodu slovenskemu, toliko po tržaških mestnih, kolikor po c. kr. deželnih oblastih, toda za danes to opuščam ter sem se namenil le razpravljati pred visoko zbornico nujno zadevo ter prositi visoko vlado, da se nanjo blagovoljno obrzé.

Katastralna občina Barkovljanska uležila je uže leta 1865., torej pred 24 leti prošnjo pri slavnem deželnem namestništvu gledé prezidanja stare cerkve, katera je izvestno bolj podobna kapelici nego cerkvi ter ne odgovarja današnjim zahtevanjem ter prosila za primerno razširjenje, da morejo verni vsaj najti prostora v božjem hramu, kajti sedaj mora ostati več kot polovica njih tudi o slabem vremenu pod prostim nebom (čujte! čujte! na desnici), ako se hočejo udeležiti službe božje.

Ako bi se Barkovljani zbirali v tem prostoru v druge namene, n. pr. k posvetnim zabavam itd., bil bi uže davno mestni magistrat iz varnostnih in zdravstvenih ozirov prepovedal večji množici ljudij ustop v tako nevaren prostor. Ker pa ta prostor služi cerkvenim opravilom, je vse dobro in ne briga se zanj niti magistrat, niti deželna vlada, akoprav je dež. gospodar tej cerkvi patron in je pretekla uže dolga vrsta let, odkar prosijo Barkovljani za tolikanj potrebno prezidanje cerkve. — Meni vsaj ni znano drugo, kar se je odločilo v tem času, da se usliši toli opravičena prošnja, nego to, da je deželno namestništvo poslalo leta 1880. stavbenega tehnika na lice mesta, da stvar preišče ter napravi načrt za prezidanje omenjene cerkve.

drago stane, ali tu gre pač za obstanek Kurjega imena. Ni jim torej zameriti. Ljudje so hudobni; bili so in bodo. Celo stanovnikom rekali so pred leti „Kurji vaščani“, namesto drugače. To je pa bilo v oni dobi, ko je še Podobnikov krošnjar bil bolj v moči. To vam je bil človek čudak. Priimek „Krošnjar“ so mu dodali, kajti pravo krstno ime njegovo bilo je Matija. Uže mlad je kazal, da ne bo nič kaj prida iz njega. Med krščevanjem je baje zelo upil. Krstitelj je sicer voljno prenašal mej delitvijo sv. otajstva križe in težave svojega stanu; ko je pa prišel iz cerkve, obrnil se je h kumu, rekoč: „Ti otroče ti, ne bode Bog ve kaj iz tebe, ker tako upiješ.“ Res, ni se motil sivi, a dobri in previdni župnik. Ni sicer dočakal, da bi se izpolnile njegove besede, a izvršile so se do pičice.

Krošnjarjevo življenje bilo je tako umerjeno, kakor drugih otrok, ležod dvajsetega leta dalje izdelaval je žlice, kuhalnice in še drugačno lesenino. Ko je toliko izrezljal, da je bilo robe za njegov košoprtnjak, kakor je imenoval „krošnjo“, nosil je od vasi do vasi ter prodajal, komur je mogel. Ker je imel največ opravila pri tem z ženskimi, pobabil se je bil

Od tega preiskovanja mi je toliko znano, da je našel tehnik, da ima v navedenej cerkvi le 62% barkovljanskih župljanov prostora (čujte! čujte! na desnici), 38% pa jih mora ostati zvanaj cerkve. O tem pa je računil prebivalstvo na 1500 duš, župnija pa jih šteje 2100 in to število narašča od dné do dné. Troškov za popravo se od Barkovljanov ne more zahtevati, kajti katastralna občina Barkovljanska nima občinskega premoženja, tudi ne tekočih dohodkov. Prebivalstvo pa je večinoma siromašno in živi le o dninah, izvzemši poprečno 20 do 30 rodbin. Pri vsem ubožtvu pa so nabrali verni lepo svoto 4000 gl. dobrovoljno za prezidanje te cerkve. (Čujte! na desnici).

Isto tako podaril je velikodušno plemeniti in nepozabni dobrotnik, pokojni nadvojvoda Ferdinand Maksimiljan svoto 2000 gl. v isti namen, ker se je osebno prepričal, da ubogi Barkovljani resnično potrebuje večje cerkve; tako je uže glavnica za zidanje v iznosu 6000 gold. na razpolaganje. Ker je pa tudi ces. kr. deželno namestništvo za Primorje z odloko od 27. septembra 1887. št. 8965/IX priznalo, da cerkev v Barkovljah ne zadostuje potrebščinam tamošnjega prebivalstva, ter mi vkljub tej pritrditvi ni znano, da bi se bilo odredilo potrebno za prezidanje, obračam se na visoko zbornico z resolucijo, katero prosim, da se podpira. Glasi tako-le (čita):

„Poziva se c. kr. vlada, da blagovoli odrediti potrebno, da se za razširjenje Barkovljanske cerkve v tržaški okolici stavi uže v državni proračun za leto 1890 potrebna svota.“ (Dobro! dobro! na desnici).

Nadejam se, da se ta malenkost ne bode odklonila, posebno zaradi tega ne, ker ima visoka vlada za tržaško okolico le redko kedaj troškov. (Dobro! dobro! na desnici). —

tako, da je bil bolj jezičen, kot babnice same. Vojak ni bil, lovec tudi ne, bila pa je njegova „produktivna“ polovica možganov namazana s takim mazilom, da je lahko potegnil kako novico kar iz rokava. Matija je trdil, da ima ta dar po posebni milosti Božji. Lagal pa Matija ni, le šalil se je rad. Premda je bil rojen iz Kurje Vasi in je tam imel izvir in državljanstvo svoje, cenil je svoje rojake vrlo malo. Rekal jim je le: Kurji vaščani, ne pa kakor bi se moralo reči po slovniških pravilih in zakonih svetovne dostojnosti v taki družbi, kakor so Kurjevaščani. Uprav Matija Krošnjar je bil, ki se je hvalil, da je sloviti izumitelj reku: kdor nikamor ne gre, od nikoder ne pride. Pustili so mu to smelost. Trdil je, da mu ni dom za drugo, ko da tam pojé, kar si od drugod prinese. Vender ga zato ljudje niso toli iznevideli, no zastran imena: „Kurji vaščani“. Bil je tedaj Matija izdajica rodne vasi, in ne moremo mu odpustiti tega greha. Večkrat se mu je kedo postavil po robu, drzno ga vprašaje: „Matija, i ali e?“ Če je bil tedaj baš na dolgo nasajen, zasolil mu je le kako grenko, sicer se sem je pa le obregnil: „Nisem se učil brati. Ako pa vender želiš, povem ti, zakaj pra-

Resolucijo podpiralo je dovoljno število poslancev ter se je vsled tega izročila budgetnemu odseku.

Lahonska doslednost.

Kolika je zagrizenost naših lahonskih sodeželanov, o tem smo imeli priliko na tem mestu uže mnogo govoriti, opirajoč se na vsem znane vsakdanje dogodke. Ni čuda tedaj, da se tudi naši državnozbornski poslanci s posebno skrbjo ozirajo na razmere primorskih Slovencev ter tudi zbornico spoznavajo z našim žalostnim položajem. Trideset tisoč nas je Slovencev v Trstu in predmestjih, a vsi predani smo na milost in nemilost lahonskemu molohu.

Četvrtina prebivalstva mesta Trsta obstoja iz samih Slovencev, a ti se niti toliko v obzir ne jemljejo, da bi se jim osnovala jedna sama šola v mestu, čeprav so se uže davno sem za njo potegovali pri občinski in državnej upravi. Tridesetim tisočem Slovencev je prepovedano celo v lastnej občinski hiši, na mestnem magistratu, črhnoti v svojem jeziku ter se jih povsod, tudi pri podeljevanju dela in služb zanemarja, ako se neso odločili prej zatajiti svoj rod in prepričanje.

Pač pa smo dobri za plačevati davke in občinske doklade, ne da bi imeli od iste občine drugega, nego psovke in zanemarjenje. Ako bi se ne bali priti z cenzurno pravico v zamero, povedali bi pač lahko, kje prav za prav tiči glavna krivda tega žalostnega stanja. Dobro pa vendar vemo, da kdor si sam pomore, i Bog mu pomore.

Krivi teh okoliščin smo v izdatnej meri tudi sami, ker si sami ne znamo pomagati, niti nočemo. „Nihil sub sole novi“, a tudi „impossible“. Ako bi združeno in skupno vedeli se zoperstaviti divjeji sili še bolj divjega viharja, kmalu bi pač premagali vse zapreke ter trdno

vijo: „Kurja Vas“. Da ga je hotel kedo poslušati, pripovedoval je to-le: „V davnem, davnem času, menim, da še za Matuzalema, ki je živel devetstoinšestdeset let, imenovala se je ta vas Vranja Vas. Bog ji je hotel ime premeniti. Vran je črn, ljudje pa pri nas barem niso črni. Poslal pa jim je Višnji Otec skušnjo, da bi se osvedočil, so-li vredni take milosti ali ne. Neko jutro zgodaj „dano“ jim je bilo znamenje, da se vsi zberó pod veliko steno. Vse je teklo, mladi in starci, žene in dekleta, otroci in psi gledat, kako ime dobi zdaj vas. Vsi stoje in gledajo v steno. Oči so jim uprte v neko, veliki gobi podobno, luknjičavo stvar, ki je pa bila tako visoko utrjena na steno, da bi je mogel doseči le največji človek v vasi. To čast imel je tistikrat Kremžarjev Jaka, junak in hrust, da mu ni kmalu para, le to je nesreča, da ni še bil prav oblečen. Nedolžna znaličnost tirala je vse tako brzo ispod strehe, da so pozabili skoro sami na-se. Jaka stegne roko ter tajnostno otipuje dragoceno gobo. „Bobni!“ tolaži svoje sovaščane. „Oh, oh,“ slišalo se je iz množice in vseh je bilo strah. „Bojim se!“ pravi Jaka. „Oh, oh, mi tudi, mi tudi,“ ječali so drugi in mrzel, „kurji“ pot je

kot skala sredi morja stali napram sili viharja.

Ali majhna nas sapica prekmalu podre. Uprav o priliki, ko nam bi bilo treba čilo in jako stopiti na noge, zbojimo se in stopimo na stran, v zatišje. Česa nam je pa to priča? Menda edino le pomanjkanje zavednosti in rodoljubja, kakor tudi pomanjkanje samozavesti in zavesti prave koristi.

Prva korist naša pa bi bila, da skrbimo za narodno vzgojo naše dece in naroda sploh. Temelj omike v narodu je pa šola in osobito zato nam je skrbeti, da preide v roke možev, večjih našega jezika in navad, možev ki bi z nami skupno mislili in delovali ter vedeli uspešno in korenito vzgojiti nam naše potomce.

Ali uprav to zavetišče omike in vzgojenahaja se pri nas na Primorskem v tujih rokah. Lahoni so jej gospodarji in oni pridno skrbe, da se v teh šolah prava omika in vzgoja ne goji, temveč učilnice služijo mu, kakor tudi druga dobrotvorna, človekoljubna podjetja, v smotre nižje naravi namreč: v pollaščevanje in morjenje narodnega duha.

Po ljudskem jednostranskem številjenju leta 1880. prebiva v Trstu in njegovej okolici 26.263 Slovencev in 126 Srbo-Hrvatov, ki pa v istini brojijo nad 30.000, ako pomislimo, da se je tedaj na najčudnovnejši način ljudstvo pripisovalo tej ali onej narodnosti. Ako je prašaneec odgovoril v laškej govoric, pribrojen je bil koj laškemu prebivalstvu. Sploh se je pa ljudstvo brojilo po jeziku v deželi navadnim in ne po onem, kojega dotični istinito govore.

Žalostna resnica je pa, da te čestokrat celo slovenski okoličan v kratkih hlačah laški pozdravi, in nič čudno ni, ako v mestu slišiš celo mej slovenskimi nižjimi krogi laško govoriti, namreč v onem jeziku, ki ga govori večina prebivalstva. Kako je moralo ispasti ljudsko številjenje, oskrbljevano največ po mestnem magistratu, bode pač dobro znano onemu, ki pozna zloglasno magistratovo „nepriustranost“.

Slovencev v Trstu in okolici je tedaj nad 30.000, kojih prebiva v samej okolici okolo 18.000 in v mestu 12.000. Kako je preskrbljeno to slovensko občinstvo z velekoristnimi zavodi in šolami, kaže nam ta istina:

Osemnajst tisoč slovenskih okoličanov ima 11 laško-slovenskih šol, od katerega števila smelo tri odbijemo, kajti šol v Barkovljah, Rojanu in Škednji ne bode nazival slovenskih niti oni, ki o slovenščini nema niti pojma. Pač pa jih vsakdo lahko imenuje prave babilonske stolpe, v katere so znešene vsakovrstne učne moči, ki, ne da bi otroka v materinem jeziku učile in

je sprehajal. Kar se zapodi Jaku v obraz mnogoštevilni roj jeznih sršenov. On steče, da bi ušel sršenjemu piku, drugi pa za njim, misleči, da jim neče povedati imena. Pohodili in pomastili so sršene, a Jaka ne vedoč, zakaj tekó za njim, ubiral jo je naglo pred njimi. Mnogo jih je uže omagalo. Le oni, ki so si s komolci dobro v gnjeji „naprej“ pomagali, tekli so še za ubežnikom. Slednjič so se vender pogobili, sporazumeli in — debelo gledali. Obupali so, da Bog kedaj spremeni vasi ime. Vrnejo se z Jakom slovesno v vas ter ga enoglasno izvolijo županom, da mu barem nekoliko poplačajo junaški čin. Ženske so še vedno trepetale strahu in „Kurjenci“ so še vedno se poznali vsem na obrazih, ko so prišle gledat in občudovat slavnega junaka Kremžarjevega Jaka. Take stiske ne pozna od tedaj več kronika občinska.

Bil je pa tisti dan med njimi nek berač iz sosednje vasi ter je vse povedal hudobnim sosedom; štirideset dni in toliko noči po tem dogodku vedel je uže vsak pastir, kje je „Kurja Vas“.

(Dalje prih.)

vadile, ga begajo in potujčujujejo ter čestokrat niti ne umejo njegovega jezika.

Da je ljudsko šolstvo sploh v Trstu in okolici zelo na slabej podlagi in grozovito slabo organizovano, svedok nam je lahko šolski oča njegov, — krivonosi Mojzes Luzzatto. Rojančani, da v svojo (ali prav za prav magistratovo) šolo še večjo zmešnjavo uvedejo, prosili so celo za poduk nemškega jezika tako, da je še sedaj rojanska šola trojezična akademija z prae-positom nenadomestljivim Boninom. Postala je na tak način pravo vse-rectius nič-učilišče, kajti: Alles, was zu viel ist, ist ungesund, in v rojanskej šoli je resnično preveč — zmešnjave!

Ako tedaj odštejemo te tri nebodijih-treba šol, ostane jih za 18 tisoč slovenskih prebivalcev okolice še osem dvo-ali tri-razrednic.

Tim slabše se godi Slovincem v mestu. Dvanajst tisoč jih je, a nemajo niti jedne učilnice v svojem jeziku, razun one, ki so jo na svoje troške osnovali ter jo z pomočjo društva sv. Cirila in Metoda vzdržujejo.

Nobenemu izmed teh dvanajst tisoč slovenskih prebivalcev ne bode pač padlo na um svoje dece pošiljati v šolo v Rojan, Barkovlje ali Škedenj, kajti to bi bilo nespametno. Raje bi jih pošiljali v mestne državne šole, kjer bi se vsaj jednemu jeziku priučili. Pošiljati svoje otroke celo na Prosek, Opčine, Trebče, Bazovico — tega jim pa ne pripušča botra „kasa“, ki je prelehka, da bi vzmogla drage konje in kočijo ali celo ruske sanjke v zimskem času, da bi prevažala mali slovenski drobljaj v te oddaljene kraje. Pri tem pa imajo učitelji na teh šolah uže sami preveč porrednih paglavcev ter bi mestnih ne mogli zmagovati.

Sila jim je zategadelj pošiljati svoje otroke v tuje, edino jim dosežne učilnice, laške ali nemške. Da izmed teh navadno izberejo zadnje, to je pripisovati le njim taktnosti, dobro vedoč, da slovenskemu življu v Trstu ne preti toliko pogibelji od nemške, kakor od lahonske strani ter da v nemških šolah vsaj učitelj veronauka pokramlja sem ter tja z otroci v slovenskem jeziku, v tem ko so na mestnih šolah nastavljeni duhovniki ultra-italijanskih idej ter pomagajo čut rodoljubja v mladih srcih čem bolj zatreti, ne da bi vse narode v enakih čednostih vzgajali.

(Dalje prih.)

Govor državnega poslanca dr. Ferjančiča

v državnem zboru 11. marca 1889.

(Dalje.)

Toda ta stvar je še drugačna. Okrajne zastope, ki so zastopstva interesov, volijo veleposestniki, trgovina in obrt, kmetske občine, trgi in mesta. Kakeršne so sedaj razmere na Štajerskem, imeli bi Nemci skoro zmeraj večino, če se hišni posestniki uvrsté mej veleposestnike, kajti mesta volijo nemške zastopnike, industrija in trgovina tudi, le kmetske občine so vedno zagotovljene Slovincem.

Gre torej za veleposestvo, katero odločuje. Če se hišni posestniki Ptujski, ki so največ nemško-liberalni gospodje, uvrste mej veleposestnike, je vsekako pričakovati, da Nemci dobe večino v okrajnem zastopu, če tudi je velika večina prebivalstva slovenska. Ta eventualiteta preti vedno zastopu Ptujskemu. Uže večkrat so imeli v njem Nemci večino, če tudi je število nemškega prebivalstva v Ptujskem okraji, ki je jeden največjih, prav neznatno.

3000 Nemcev je, pa 46.000 Slovencev in še več. (Čujte! na desnici.) Tak zastop bi potem pač ne bil več zastop okraja, temveč le zastop mesta Ptujkega.

Pa še nekaj družega je zamivo, dvojnamera, s katero se je tukaj merilo. — V Ptuj se je tako postopalo, da se je odlašalo potrjenje načelnika in namestnika

njegovega. V Celji, kjer so bile iste razmere, kjer se je bila uložila pritožba na upravno sodišče, se je pa doseglo potrjenje. Če se vpraša za uzrok, se nam ne bode moglo zameriti, če trdimo, da ni zakonit, a le političen, ker imajo v Celji Nemci večino, v Ptuj pa Slovenci. Kaj bi govoril o manjših stvareh, če se v velikem tako tepta pravica Slovencev, kako da uradniki ne umejo jezika naroda, da je na pr. pri okrajnem glavarstvu Ptuj-skem pribit listek, na katerem so zapisane štiri ali pet občin, zahtevajočih uradovanje slovensko. Iz tega se pač jasno vidi, da se sicer tem občinam dopisuje slovenski z drugimi občinami, katerih je več sto in pripadajo tudi temu okrajnemu glavarstvu, pa nemški.

Pa čemu bi razkladal slučaje, kakor na pr., kaj se je pripetilo pri Celjskem okrožnem sodišči in glavarstvu, kjer je okrajni glavar s kaznijo zaukazal, da naj reši nemški dopis, katerega ne razume in ga je zaradi tega bil vrnil okrožnemu sodišču, da mu pošlje slovenskega. Take razmere so na Štajerskem.

Dovoljeno mi bodi, da malo pojasnim razmere na Koroškem. Na Koroškem je zgodovinsko, pa tudi vsled neugodnosti razmer nastalo stanje, ki jako tlači slovensko prebivalstvo in ga ovira, da ne more priti do besede. Zemljiško razbremenje se na Koroškem ni tako zvršilo, kakor drugod, kajti so celo pokrajine iz več vkup se držečih velicij občin, ki nemajo lastnega gozda, če tudi je v deželi toliko gozdov. Glede lesa in stelje navezane so na grajščine, in morajo kupovati od njih te za gospodarstvo potrebne stvari. Grajščaki imajo prosto voljo, če hočejo prodati te stvari, ali ne.

Prebivalstvo občuti to neugodnost. Rajši plačuje davke, nego pa te izdatke. Pa grajščine neso zadovoljne le z denarjem, katerega za stvari dobe od ljudij, temveč tudi pritiskajo v političnem oziru, prebivalcem narekajo politiko. Jdnake razmere so pri obrtnih podjetjih in rudnikih. Ljudem se daje delo, zato se jim pa predpisuje politika.

Če se jemlje v poštev te razmere in pa še to, da poslednji čas še mestno prebivalstvo upliva pri volitvi v občinske zastope, ker se meščani poslužujejo volilne pravice za gozdne deleže, od katerih po krajcarji plačujejo davek, potem se ni čuditi, če prebivalstvo slovensko ne pride do besede, da si Slovenci izmej 14 deželnozborskih mandatov priboré samo dva, ker se je slovenskim okrajem dodalo nekaj Nemcev, da Slovenci potem vsled razmer, ki sem jih omenil in take volilne geometrije ne morejo prodreti.

Kako pa pride do tega, da proti slovenskemu prebivalstvu, ki se mora boriti proti takim razmeram, se oblastva delajo za one elemente, je pa vender čudno. Omenil sem uže, kako delajo z učitelji, če kažejo simpatije za narod slovenski, kateremu pripadajo, če tudi se ne mešajo v politiko, in kako se godi družim učiteljem, ki se udeležujejo nemško-liberalnih demonstracij. Toda glava oblastev na Koroškem, načelnik deželni, tu tako postopa, da jaz moram to tukaj malo pojasniti, Usojam si te izjave obračati naravnost na gospoda vodjo ministerstva notranjih zadev, da se mi ne bode očitalo, da govorim nekemu, ki ni navzočen in ga napadam.

Kako se obnaša deželni predsednik sam? Če se nastavi župnik ali provizor na slovenski župniji, naprosi se ordinarijat, da mu da na pot opomin, ali kakor se pravi doslovno: da mu o priložnosti da razumeti, da naj se v svojem bodočem poklici nikar ne meša v narodne strankarske prepire. (Poslanec Vagner: Prav pametno! Poslanec Trojan: Ali Nemcem tudi?) In kaj so storili ti župniki in provizorji? Podpirali so one, ki tudi tukaj podpirajo vladu in volili so ministra za poslanca.

Bila so pozvedovanja o pristojnosti neke osebe in sicer zaradi tega, ker je ta osoba prišla v občno bolnico na Koroškem. Poprosili so župnijski urad, da da odgovor; ta urad pisal je drugemu župnijskemu uradu in poslednji občinskemu predstojništvu. To dopisovanje bilo je slovensko. Prišlo je v svoji slovenski nagoti tudi deželnemu odboru pred oči. Ta je tem povodom poslal dolgo noto deželnej vladi, v kateroj dokazuje, da slovensko dopisovanje ne gre na Koroškem. (Čujte! Čujte, na desnici), ker so župnijske matice — in na to so se tedaj sklicavali — javne listine, da ima deželni odbor pravico zahtevati, da so nemške te listine, ker imajo pravico javnosti. (Poslanec dr. Trojan: To je slovenjenje Avstrije.) Nadalje so se spodtikali — in to pri poizvedovanji pristojnosti osebe — ob pisavo imena. Jaz to pojasnim z imenom Vilčnik, katero sem prej imenoval, ime je slovensko in se pravilno piše s sedmimi črkami; koroški bi se moralo pisati z dvanajstimi črkami. (Dalje prih.)

Politični pregled.

Notranje deželo.

Naš državni poslanec g. prof. Šuklje je kot generalni govornik v razpravi o centrali naučnega ministerstva v poldrugo uro trajajočem izvrstnem govoru temeljito zavrnil Dumreicherjeve trditve. Zadnjič smo omenili Dumreicherjev govor, v katerem je naslikal vse tobožnje gorje in zatiranje Nemcev na Kranjskem, Koroškem in Štajerskem. Prof. Šuklje je opisal razmere, kakeršne so v resnici. Na podlagi stalističnih podatkov je nemškemu prenapetnežu dokazal, da ima onih 29.000 Nemcev, ki žive na Kranjskem, razmerno preveč zastopnikov v deželnem zboru in odboru, v državnem zboru in v vsakem zastopu. Ogromna večina slovenskega meščanstva Ljubljanskega je peščici Nemcev ponujala kompromis o volitvah v mestni zbor, kateri so pa Nemci ošabno odvrnili. Profesor Šuklje je tudi dokazal, kako neosnovani so napadi na „Ljubljanski Zvon“ in njegovega urednika ter je čital prevod onega mesta v nekej povesti, ki je dalo Dumreicherju povod k strastnemu napadu. Gospod je samovoljno strgal par besedie iz celine ter uporabil to v svojo neplemenito svrho. Nemškega poslanca napad na urednika „Ljubljanskega Zvona“ kot šolskega nadzornika je tudi prisiljen, saj je pač jasno, da ne more biti šolski nadzornik nihče drug nego oni, ki zna učni jezik dotičnih šol, katere ima nadzorovati. Nemški profesorji neso za ta posel, ker ne znajo slovenski. Najbolje nam pa ilustruje, kako pristransko je g. Dumreicher opisoval razmere na Kranjskem faktum, da je neka občina v Kočevji ponosno odklonila od nemškega šulferajna ponujano jej svoto 1300 for., da bi si vatvarila nemško šolo, rekoč, da jej tega ni treba, ker jej deželna utrakvistična šola bolj prija. Naš poslanec je ovrigel Dumreicherjevo trditev, da silijo Kranjci sedaj, ko so doma vse „poslovenili“, na Štajersko in Koroško, kjer sejejo kot odvetniki, notarji, duhovniki itd. narodni prepir. Mej vsemi notarji na južnem Štajerskem je en sam Kranjec in ta je na nemški strani, obratno je pa mej kranjskimi notarji 17 Štajercev in samo 12 (dvanajst) rojenih Kranjcev. G. Dumreicher je trdil, da želje slovenskega naroda čedalje rastejo, ker je vlada vedno pripravljena je ispolnjevati. Da je to v opreki z resnico, priča nam faktum, da je zastopnik slovenskega naroda v državnem zboru na Dunaji in Kromerizi 1848. in 1849. leta zahteval, da se osnuje slovensko vseučilišče, kar je odobral tudi grof Stadion, dočim dan danes ne zahtevamo družega, nego slovenske paralelko na nekaterih spodnjih gimnazijih in nekoliko slovenskih ljudskih šol. Ponosno je zavrnil naš

poslanec očitane nemškega zastopnika, da se bodo potem na slovenskih šolah vzgojali sinovi najnižjih stanov. Naš narod je zdrav kmetski narod, rodil je uže učejake kakor so: Kopitar, Vega, Dolinar, Miklošič in dr., ki so si pred vsem svetom pridobili častno ime. Čudna bi bila zatorej politika, ki bi nadarjenim kmetskim sinovom zapirala pot do omike. V tem zmislu je zavrnil naš poslanec vse napade nemškega poslanca ter si pridobil pohvalo cele desnice. Polemizoval je tudi z gosp. Grégrom, kateremu je očital, da je s svojim govorom vsem Slovanom škodil ter koristil le levici. Tudi poročevalec g. dr. Mattuš je polemizoval proti Dumreicherju ter zavrnil njegovo trditve, da si Slovani pridobljajo čedalje več nemške zemlje. Dumreicher se ozira samo 40 let nazaj, pogleda naj pa za 200 let v preteklost in videl bode, koliko čiste slovenske zemlje se je pogreznilo v nemško morje. Ako so se naposled Slovani osvestili ter otrsajo nemško gospodstvo, ne segajo še s tem po nemške lasti; osvajajo si samo to, kar je od vekov bilo njihovo. Po Dumreicherjevih nazorih bi morali biti vsi naobraženi in imoviti ljudje Nemci, reveži in služniki pa Slovani; no mož se moti. Moti se tudi, ako misli, da se da Avstrija pretvoriti v nemškonarodno državo! To se ne bode moglo nikdar zgoditi!

V ogerškem državnem zboru so naposled glasovali o § 25. novega vojnega zakona, ki je bil sprejet s 109 glasovi večine. Glasovanje pa se ni vršilo gladko; opozicija je napadala večino s psovkami in krikom, očitala jej, da izdaja narod in domovino, a brez vspeha. Dosedanja taktika držala se bode tudi v nadaljni razpravi ostalih paragrafov in Tisza bode imel še mnogo bridkih ur. Ministerstvo je sedaj preosnovano, nekateri ministri so odstopili ter so nadomeščeni z novimi, a to ne more potolažiti opozicije. Pri razpravi državnega proračuna vrstile se bodo tudi burne debate, a Tisza je, kakor vse kaže, neomajljiv ter se ne da spraviti s svojega mesta!

Vnanje dežele.

Ruska vlada je doznala, kakor čitamo v nje Bruseljskem glasilu „Nord“, da se Avstrija in Nemčija ne kaniti vpletati v notranje srbske zadeve. Ker se ruska vlada drži tudi tega načela, se ni bati nikakih sporov zaradi tega. — V srednji Aziji Rusija napreduje. Kakor poročajo nemški listi, je na meji pri Bokari zbranih nad 60 tisoč ruskih vojakov. Pot v Perzijo je Rusom odprta in trgovina mej Perzijo, Kavkazom in Rusijo se čedalje bolj razcvita, ker je vladi obeh dežel podpirate. To nam priča, da si Anglija zastoj prizadeva izpodriniti ruski upliv v Perziji. Posreči se jej pač to za trenotek, ali to so le bežni vspehi brez praktične vrednosti. — Ruski listi se še vedno pečajo z ekspedicijo „svobodnega kazaka“ Ašanova v Abisinijo; vsi obsojajo to podjetje ter pravijo, da bi bilo obžalovanja vredno, ako bi se zaradi tega dobri odnošaji mej Francijo in Rusijo porušili.

Milan Obrenović, bivši kralj srbski je zopet v Belemgradu, kamor se je povrnil z Dunaja. Namenil se je potovati koj dalje, a ker se poslanec Vasiljevič, ki je nesel kraljevo pismo kraljici Nataliji, ni še vrnil, čaka, da se natanko določijo pogoji, pod katerimi se imata sestati kraljeva mati in sin. Milan sicer ne more braniti kraljici Nataliji, da bi se vrnila v Srbijo, protestuje pa proti temu, da bi se preselila k sinu, katerega odgojo hoče on nadzorovati in voditi. — Na dopis srbske vlade, s katerim je ta naznanila črnogorskemu knezu Nikiti, da je Milan odstopil ter sedel na prestol Aleksander I., je Nikita odgovoril s pismom, v katerem povdarja, da so sedaj prestali vsi prepripi mej sestarskima deželama, kateri bodeti v bodoče živeli v stari slogi in prijaznosti. Vsi srbski listi razpravljajo to pismo kneza Nikite ter se radujejo, da se je mej Srbijo

in Črnogoro povrnil mir in sprava. Vse to nam kaže, da je za Srbijo napočila res nova doba, ki bode za ves narod srečnejša in veselejša od baš pretekla.

Knez Koburg in Stambulov sta se res sprizajnila; vsaj delata se tako. Te dni je prišel Stambulov v Plovdiv, kjer ga je knez na kolodvoru sprejel ter zvečer pri sebi pogostil. Mesto Plovdiv izvolilo je Koburga in njega mater častnima meščanoma. Človeku se zdi to tako domače, kakor na Notranjskem, kjer nekatere občine volijo g. Fekete častnim občanom. Pač res, Slovani smo si povsod enaki.

Na obletnico proglašenja rumunskega kraljestva zahteval je kralj Karol, da se vpiše princ Ferdinand Hohenzollerski mej senatorje. Princ Ferdinand dovrši svoje vojaške nauke na Nemškem ter se naseli potem na Rumunskem. S tem, pravijo nemški listi, osigurana je bodočnost vladarske hiše na Rumunskem. Kolikor smemo soditi po današnjih razmerah v tej deželi, zdi se nam, da princ Ferdinand ne bode nikdar sedel na rumunskem prestolu.

Nizozemski kralj Viljem je nevarno bolan in ministerstvo je izjavilo, da ne more več vladati. Državni svet mora imenovati začasne vladarje, kateri potem predložijo zbornicam predlog o sestavi regentov za maloletno prestolonasledkinjo Viljellino. Po smrti kralja Viljelmata nastane novo preporno vprašanje zaradi nadvojudinje Luksemburške.

Grof Herbert Bismark je odpotoval iz Londona v Berlin. Listi se pripravajo o svrhi njegove poti. Nekateri trde, da hoče Nemčija priklopiti Anglijo „zvezi miru“, drugi trde, da je šel samo dogovoriti se o pohodu cesarja Viljelmata v Londonu. Izvestno je samo to, da nemški cesar pojde res letos v London v pohode k angleški kraljici.

Domače vesti.

Za družbo sv. Cirila in Metoda nabralo se je dne 26. marca med „Tržaškimi izletniki“ v Borštu for. 1.81.

Za podružnico sv. Cirila in Metoda na Greti nabrala je vesela družba na Proseku 1 gl.

Tržaška možka podružnica sv. Cirila in Metoda ima letos svoj redni občni zbor dne 7. aprila. Dnevni red in kraj zborovanja objavimo prihodnjič.

Tržaška ženska podružnica sv. Cirila in Metoda ima jutri, v nedeljo 31. t. m. svoj letošnji redni občni zbor v prostorih „Slovenske Čitalnice“ (via del Campanille št. 4, I. nadstropje). Začetek ob 5. uri popoldne. Pozivljamo zatorej v novič vse obč. družabnice in druge rodoljubkinje tržaške, da se tega zbora mnogoštevilno udeleže.

Delalsko podporno društvo izdalo je društveni račun za upravno leto 1888., iz katerega omenjamo za danes le toliko, da šteje društvo koncem leta 1164 članov ter ima 19.239 gl. 76 kr. skupnega premožnja. Obširneje podatke objavimo prihodnjič.

Članove delalskega podpor. društva opozarjamo, da bode letošnji redni občni zbor dne 14. aprila t. l. ob 4. uri popoldne v dvorani društva „Austria“ h. št. 45 ulice Corso. Vhod je kroz vrt iz ulice della Fornace. Dnevni red: 1. Nagovor predsednikov. 2. Društvena kronika, poročila tajnik. 3. Poročilo demarničarjevo o računu za leto 1888. in poročilo pregledovalcev računov: a) za možki, b) za ženski oddelek. 4. Proračun za leto 1889. in dotični predlogi: a) za možki, b) za ženski oddelek. 5. Poročilo gospodarjev in knjižničarjevo. 6. Sprememba društvenih pravil v zmislu postave 1888. leta o zavarovanju delavcev. 7. Posamezni predlogi. 8. Volitev predsednika, 2 tajnikov, demarničarja, 18 odbornikov in 6 namestnikov v smislu §§. 11. in 12. pravil; voli možki oddelek. 9. Volitev 3 pregledovalcev ra-

čunov za l. 1889. v smislu §. 17. pravil; voli možki oddelek. 10. Volitev 30 nadzornikov (mojstrov) v smislu §. 11. pravil; voli možki oddelek. 11. Volitev 9 odbornic, 4 namestnic in 6 nadzornic v smislu §. 13; voli ženski oddelek. 12. Volitev 2 pregledovalk računov v smislu §. 13. pravil; voli ženski oddelek.

Opazke. Volilno pravico imajo le oni, ki so opravili svoje dolžnosti v smislu §. 10. društvenih pravil. Volitev se bode vršila tako le: V soboto 13. aprila zvečer od 7 in pol do 10. ure in v nedeljo 14. aprila od 9. ure zjutraj do 1 popoldne v društveni pisarni in popoldne od 4. ure do zaključka občnega zbora v dvorani društva „Austria“, h. št. 45 ulice Corso. Volilna komisija bode sprejemala listke obeh oddelkov. Vsak ud, kateri hoče voliti, mora komisiji pokazati svojo knjižico. Voli se osebno in ne po pooblaščenih.

O volitvah za okrajni zastop Celjskega okraja so zmagali Slovenci. S to zmago padel je važen del nemškutarke trdnjave na južnem Štajerskem in zatorej je izid te volitve napredek za vse Slovenstvo. Vkljub strastnej agitaciji nemškutarjev bili so izvoljeni z 48 glasovi proti 42 nastopni gg.: državni poslanec M. Vošnjak, deželni poslanec dr. Ivan Sernee, K. Vasič, vitez Berks, J. Hausenbichler, Stožir, Pečnjak, Mastnak, Pospel in K. Kečar. Da je ta izid nemškutarško stranko hudo poparil, umevno je samo ob sebi. Zmaga narodnjakov je gotova tudi v kmetski skupini in zatorej bode imel celjski okrajni zastop 23 narodnih zastopnikov, mestni zastop pa le 17 zastopnikov. Iz vsega srca kličemo našim bratom ob Savini: „Živili!“

Za pokojnim cesarjevičem Rudolfom je bila peta črna maša v Peterburgu v rimsko-katoliški katedralni cerkvi sv. Katarine. Sv. opravila je izvrševal (mašo in zadušne molitve) metropolit vseh rimsko-katoliških cerkva v Rusiji, nadškof Mogiljevskij Gintov v sosluzenju z 2 prelatoma, naddijakonom, kanoniki i kleriki. Prisotni so bili poleg osebja avstrijskega poslanstva in konzulstva tudi vsa druga diplomatska osebja, tudi poslaniki Kitaja in Japonije. Došli so veliki knezi Vladimir Aleksandrovič, Aleksej Aleksandrovič itd. itd., tudi veliki vojvoda Hesenski Ludovik IV. itd. itd. („Slov. Sv.“)

Akad. društvo „Triglav“ v Gradcu ima v torek 2. aprila t. l. v hotelu „Zum goldenem Ross“, Mariahilferstrasse št. 9, IX. redno zborovanje. Na dnevnem redu je: 1. Čitanje zapisnikov. 2. Antikritika g. stud. phil. Koruna. 3. Kritika o predavanji g. stud. med. Rakeža. 4. Kritika o predavanji g. stud. iur. Krančiča. 5. Predavanje g. stud. med. Rakeža. 6. Poročilo društvenega sodišča. 7. Slučajnosti. Začetek ob 8. uri zvečer. Gostje dobro došli!

„Odboru za zgradbo Fr. Levstikovega spomenika“ podaril je gospod Fran Kalster, veleposestnik v Trstu, 25 gl.

V Gradcu so stavci, tiskarji in strojevodje vseh tiskarn odpovedali delo, in sicer z dnem 6. aprila. Tiskarne iščejo stavcev.

Slovanski Svet prinaša v 6. številki naslednjo vsebino: Ustava in pa položenje. — Politiška uprava na Slovenskem. — Govor dr. Ferjančiča v državnem zboru 11. marca 1889. — Lužiški Srbi. Poleg Jaroslava Lisca izdelal — kb —. — Pogled po slovenskem svetu. a) Slovenske dežele. b) Ostali slovenski svet. — Književnost.

Konfiskacija. Številko 71 „Sl. Nar.“ zaplenilo je c. kr. državno pravdnstvo v Ljubljani zaradi dopisa iz Postojne, ki se je bavil z okrajnim glavarjem vitezom Schwarzem.

Porotna obravnava. Dne 27. t. m. bila sta v tajnej obravnavi pred porotnim sodiščem v Trstu obsojena radi hudodelstva proti nranosti: 31 letni težak Ivan Mihelič na 2½ in 32letni Ivan Tabor za dveletno težko ječo. — Prihodnjič začnemo objavljati obravnavo proti Rovisu in Stefanuttiju zaradi umorstva. — Obravnava trajala bode 6 dni.

Pred porotnim sodiščem v Gorici bil je dne 27. t. m. obsojen na smrt na vislicah 30letni Leonhard Piazza iz Terza radi umora. Piazza umoril je 30. decembra p. l. iz ljubosumnosti deklico Anko Škarpin, katera je služila pri Ivanu Sopracasa.

Statistika umrljih. Od 17. do 23. t. m. umrlo je v Trstu 96 oseb in sicer 47 možkih in 49 ženskih. Po starosti bilo jih je 21 do 1., 13 do 5., 7 do 20., 5 do 30., 6 do 40., 22 do 60., 18 do 80. leta in 4 preko 80 let. Lani je umrlo v istej dobi 16 oseb več. Poprečno je umrlo izmed 1000 oseb 31.57.

Nesreča. 30letni voznik Fran Mozetič vodil je 28. t. m. z ogljem težko obložen voz po ulici Bacchi, kar se po nesreči spodtakne in pade pod lastni voz. Odnegli so ga pol mrtvega v bolnico, kajti drob mu je močno poškodovan in tudi na glavi ima težko rano.

Povišanje poštnine v Rusiji. Iz Peterburga javljajo, da se poviša s 1. aprilom t. l. poštnina za liste, namenjene v inozemstvo na 10 kopek. Računilo se bode 5 čentezmov za 3 kopeki.

Listnica uredništva.

G. dopisnik iz Kanala. Objavili smo „obtožbo“ in „zagovor“. V daljno polemiko ne moremo se spuščati, zatorej tudi „replik“ ne moremo objaviti. Ne bi se li mogla vsa stvar v domačih krogih poravnati?

Listnica upravnštva.

Gosp. Y. R. na P. 1 gl. za 88., 1 gl. 50 kr. za L. in odnoso še 1 gl. 50 kr. za drugo četrtletje 1889. — Pozdrav!

Dunajska bors.

29. marca.	
Enotni drž. dolg v bankovcih	— — — — — gl. 83 55
„ „ v srebru	— — — — — „ 84 50
Zlata renta	— — — — — „ 111 70
5% avstrijska renta	— — — — — „ 99 85
Delnice narodne banke	— — — — — „ 892.—
Kreditne delnice	— — — — — „ 304.—
London 10 lir sterlin	— — — — — „ 121 15
Francoski napoleondori	— — — — — „ 9 58
C. kr. cekini	— — — — — „ 5 15
Nemške marke	— — — — — „ 59 15

Poslano.

Vsem tistim, koji so me obrekovali, da sem radi nekega prestopka v ječi zaprt bil, javno tukaj izrečem, da je to grda laž in da so oni grdi obrekovalci.

Volčji grad, 21. marca 1889.

1—1

Franz Rebula,
kannosek.

Poslano.

Kwizde fluid proti kostobolu, staro, izkušeno domače sredstvo proti kostobolu in revmatizmu.

Cena av. vr. gold. 1.— Pristen le z zgornjo varnostno znamko. Dobiva se po vseh lekarnah; pošilja po pošti vsak dan glavno skladišče: Kreisapothek Korneubug Dolnja Avstrija. (1)

Edina, velikanska zaloga papirja za tapetarje

in velika zaloga
ŠPANJSKIH STEN
pri
G. BERTIN-U

1-104 Via Caterina št. 2.

Bogat izbor semen

vrtnih in poljskih cvetlic je prispel od tvrdke **Wilmorin-Andrieux** v Parizu, kakor tudi krasne rože, več ko tisoč raznih vrst.

Cene jako nizke. 3 -10

Prodaja semen in cvetlic

Jakoba Fonda

Trst, Lloydova palača.

Na zahtevanje cenike zastoj in franko.

Čudo obrti.

Samo for. 3.50

stane nova

srebro-niklena cilindrova ura

za gospode, gospe in dečke; ne razloči se od pravega srebra. Ploščato kristalno steklo, elegantno, fino oblike, krasno rezbana, točen stroj, ki je natančno urejen in skušen.

Jamči se, da točno gre.

Fino pozlačena, elegantna verižica samo 40 nč.

Pošilja proti gotovemu denarju ali povzetju „Versand-Depôt L. Müller, Dunaj, Währing, Schulgasse 10. 1—52

Mladenič

14 let star. krepak. z dobrimi šolskimi spričali, želi priti kot učencev v prodajalnico z mešanim blagom na deželi. — Poudarje pod naslovom: L. Z. pošta Herpelje-Kozina. — 1-1

Kwizda-ja

c. k. izklj. priv.

restitucionalni fluid

(voda za pranje konj.)

Služi vsled mnogoletnih izkušenj za jačeneje pred in po velikem trudu in po delu daje konju posebno vztrajnost o dirkah itd. 1 steklenica gl. 1.40.

KWIZDE

korneburšk živinoredilni prašek za konje, govejoživino in ovce.

Ako se daje živini redno živinorejn prašek, je vsled mnogoletnih izkušenj izvrstno sredstvo proti slabemu teku, molženju krvi in za izboljšanje mleka. Cena mali škatljici 35 kr., veliki 70 kr.

Kwizde krepajoča krma za konje in govedo za brzo pomoč onemogle živine in pospeševanje reje. — V zabojih po 6 in 3 gl. in oмотih po 30 kr.

Kwizde Vaselina za konjska kopita proti suhim in lomečim se kopitomi Lonček f. 1.25.

Kwizde lep za kopita (umeteljni rog). 1 drožič 80 kr.

Kwizde c. kr. priv. prašek za desinfekcijo hlevov, gnojnic, ob enem izvrstno sredstvo za vezanje gnojne soli. — 1 omot po 1/2 kg. 15 kr.; 1/2 zaboja gl. 1.40, 1 zaboj gl. 2.40.

Kwizde svinjski prašek za pospeševanje reje in brzo pomoč onemogle živine. — 1 veliki omot gl. 1.26, mali 63 kr.

Kwizde milo za pranje domače živali, kositrova škatlja po 100 gramov 80 kr., kositrova škatlja po 300 gramov gl. 1.60. 4-2 (J.)

Pristno se dobi po vseh lekarnah in prodajalnicah mirodij avstr.-og. monarhije.

Da se varuje pomot, prosimo p. n. občinstvo, da zahteva o kupovanju teh sredstev vedno Kwizde preparate in da se pazi na gorenjo varnostno znamko.

Pošilja se po pošti proti povzetju vsaki dan po centralnem skladišču: Kreisapothekes Korneburg Franz Joh. Kwizda, c. kr. avst. kr. rumunski dvorni dobavitelj za živnozdravniške preparate

f. 1.50 Čudovat je f. 1.50

Samobrivec

najnovjši stroj za brijanje, s katerim se more briti vsakdo sam in brez težkoče.

NE TRGA, NE REŽE,

ampak **enostaven je in lehak.**

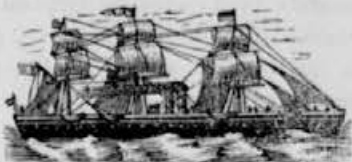
Mnogo denarja

prihrani "Samobrivec" in nobena stvar ne isplača se tako kakor ta.

Cena le for. 1.50.

Pošilja proti gotovemu denarju ali povzetju "Versandt Depôt: L. Müller, Dunaj, Währing, Schulgasse 10a." 1-52

Važno za popotnike v Ameriko.

Kdor želi po ceni, dobro, hitro in varno potovati v Ameriko, naj se zaupljivo obrne na prvo poverjenega glavnega zastopnika za potovalce

Josipa Pavlin-a v Ljubljani
Marijin trg šte. 1.

ki zastopa evropske in ameriksanske železnice in nemško poštno parobrodstvo, in prodaja vožne karte s polno garancijo za nepretrgano brzovožnjo do vsakoga mesta v Ameriki.

Brzovožnja traja od Ljubljane do Amerike le okoli 11 dni, toraj se vožnja preko Ljubljane in Beljaka priporoča se toplotu le v prid potovalcem, ker je veliko krajša in ceneja kot ona preko Dunaja. 5-10

Anton Pleskovič

orglarski in glasovirski umetelnik prevzima za vglasbovanje in popraviljanje cerkvene orglje, glasovire, harmonije itd.

Corso šte. 20 I. nadstropje v Trstu.

Paštile Franzoni, katere se uže 27 leti uporabljajo, so izvrstno sredstvo proti kašlju, hrapavosti, boleznim v grlu, katarju (tudi kroničnemu); posebno se priporočajo učiteljem, pevcom, govornikom i. t. d. Škatljica velja 25 kr. Prodaja "Premiata Farmacia Franzoni" via Nuova v Trstu; Pontoni in Cristofolotti v Gorici. 10-7

Brnsko sukno

za elegantno pomladansko ali poletno obleko v odrezkih po m. 3.10, to je 4 cunajske vatlje vsak kupon za

gl. 4.30 iz fine gold. 6 iz fine gold. 7.75 iz jako fine gold 10.50 iz najfinejše

pristine ovčje volne

kakor tudi sukno za površnje sukne, čestljano sukno, popleteno z svil. poletno valjano sukno, sukno za livrje, tkanino iz niti, katere se daje prati, fino in najfinejše črno sukno za salone obleke itd. itd. pošilja proti povzetju iznosa realna in solidna, jako dobro por. ana

tovarniška zaloga sukna

SIEGEL IMHOF
v Brnu Brunn.

izjava vsa kupa je dolg 3.10 m. in širok 130 cm., torej zadostuje popl.oma za kompletno obleko za gospode.

Tudi se daje kolikor metrov se želi Jamči se, da se odpošlje natanč. o bl go po izbrnem uzoru.

Uzorci zastoj in franko. 11-30

Vsi stroji za kmetijstvo in vinstvo!

Olivne stiskalnice in olivni mlini
Vinske in sadne stihkalnice
Grozni mlini in sadni mlini

najnovjše konstrukcije v raznih velikostih, 20-3

Mlatilnice, čistilnice, gepli, robkalnice za turščico, sejalnike, pluge itd.

Priprave za sušenje sadja in zelenjave.

Rezilnice za krmo v največji izbi, izvrstno narejene, po najnižji tovarniški ceni.

Ig. Heller, Wien, Praterstrasse 78

Katalogi in vsakeršna pojasnila na zahtevanje zastoj in franko.

Prikupcem najugodnejši pogoji. — Sposobni zastopniki se iščejo in dobro plačajo.

Največja razpošiljalnica blaga

J. & S. Kessler, Brno

Ferdinandove ulice št. 7

razpošilja zastoj in franko uzorce in cenike

10-2

tovarniška zaloga sukna.

Grobenasto blago za letno obleko, katero se sme prati, najnovjši počrt, ostanek 6.50 m., za celo možko obleko gl. 3.

Dokler ne zmanjka!

Brnski ostanki sukna 3-10 m. za celo možko obleko gl. 3.75.

Žensko modno blago.

Križasto in progasto modno blago, 60 cm. široko, za ponočne sukne in otročje obleke, 10 m. gl. 2.50.

Joupon in trinitkasto blago, v vseh modnih barvah I. gl. 3.50, II. gl. 2.80.

Prilični nakup!!

Pristno barveno francosko zephir - blago, 75 cm. široko, v prekrasnih barvah, 10 m. gl. 3.50.

Brokatno in Jacquard modno blago, 60 cm. široko, v vseh mogočih barvah, 10 m. gl. 6.50.

Doris, najnovjše križasto modno blago, čista volna, 10 m., poprej gl. 10, sedaj samo gl. 6.50.

Nervy, 90 cm. širok,

v lepih progah in vseh modnih barvah v zalogi, 10 m. le gl. 4.50.

Kašmir, dvojniširok, črn,

barvast 10 m., gl. 4.

Volneni atlas, dvojniširok, črn,

barvast, 10 m. gl. 6.50.

Višnjevo tiskani kretoni,

za 10 m. gl. 2.50.

Letni Jersey-jopiči,

elegantno se prilagajajo, gladki gl. 2.50, tamburavani gl. 3.

Platneno blago in tkanine,

Kos - 29 vatlov.

Kos domačega platna,

dobre baže, 1/4 gl. 4.20, 1/2 gl. 5.50.

Kos King-tkanine

najtežje in najboljše vrste, 29 vatlov, trajnejše nego pravo platno, 1/4 gl. 5.80, 1/2 gl. 7.50.

Kos oxforda in zephira,

najnovjši uzorec II. gl. 4.40, I. gl. 6.50.

Žensko perilo.

6 ženskih srajc,

iz močnega platna z zobci gl. 3.25, z vez-nino gl. 5.

3 ponočne korzete,

iz finega šifona s fino vezeno 1 gl. 4, II gl. 1.80.

Razpošilja se po povzetju. Ne ugajajoče blago se nazaj vzame.

Pravo angleško chevrot-blago, 3-10 m. za celo možko obleko I gl. 8.50, II. gl. 7.50, III. gl. 7

Blago za ogrtače,

v najnovjših modnih barvah najfinejše baže, 2.10 m. za celi ogrtač, gl. 6.

Možko modno blago.

Možke srajce,

iz šifona, kretona, oxforda, najboljši izdelek I gl. 1.80, II gl. 1.20.

Delavske srajce iz oxforda,

močne, dobre baže, 3 komade II. gl. 1.40, I gl. 2.

Gače,

iz močnega platna, krepkega barhenta I. gl. 2.50, II gl. 1.20 za komade.

Normalne refermske srajce in gače, poletne, prijetne za nošo, pijo pot, komad po gl. 2.

12 parov svilnatih kratkih nogavic

ki pijo pot, gl. 1.20.

1 potniški plaid,

3-50 m. dolg, 1-60 m. širok, pravi angleški gl. 4.50.

6 suknenih kap,

za možke in dečke, moderne fašone, gl. 1.20.

Dežnik

iz clotha gl. 1.50, iz svile gl. 3.50.

12 žepnih robcev,

za možke gl. 1.20, obrobljeni z barvastimi kraji za ženske gl. 1.

Zastori, pregrinjala in preproge.

Jute - zastori

najnovjši počrt, komplet, 2 barven gl. 2.30, 4 barven gl. 3.50.

Jute - garniture,

2 posteljni odelali in 1 prt, najnovjši turški počrt, 2 barvene gl. 3.50, 4 barvene gl. 6.

Prešito letno rouge-odetalo,

kompletno dolgo in široko, 1 komad gl. 3.

Jaquard - Manilla-

posobna preproga trajne baže gl. 4.50.

Garnitura iz ripsa,

2 posteljni odelali in 1 prt, najmodnejše sestave barv gl. 3.50.

Čipkasto blago za zastore,

najnovjši počrt, 10 cm. široko, 1 cm. 25 kr.

Solčnik iz atlasa,

črn in barvast, z najnovjšo modno palico, najmodnejši po gl. 2, 2.50 in gl. 3 komad.

TVRDKA Bernhard Ticho

Brunn, Krautmarkt 18,

(v lastnej hiši) 3-20

pošilja proti povzetju:

Tkana ovčja volna
dvostroke širokosti, trpežna, cela obleka, 10 met for. 6.50

Indijski Foule
volne, dvostroke širok, cela obleka, 10 met. f. 5

Novosti za obleke za gospe
po najnovjši šegi progasto Blago v vseh barvah, dvostroke, 10 met. f. 8

Črni Terno
saksonski izvod, dvostroke širok za celo obleko, 10 m trov f. 4.50

Progasto blago za obleke
60 ctm široko, najnovjši vzorci, 10 met f. 2.50

Volnati ryp
v vs-h barvah, 60 ctm širok, 10 metrov f. 3.80

Dreidraht (Trožičje)
najboljša vrsta, 60 ctm. široko, 10 metrov f. 2.80

Aquard blago
60 ctm široko najnovjši vzorec, 10 metrov f. 3.80.

Francoski Voal
10 metrov, elegantna obleka, ki se daje prati, for. 3.-

Košulje za gospoda, lastno delo
bele ali barvane 1 kos I a f. 1.80, II a f. 1.20

Ženske košulje
iz šifona in platna, fino pletena, 3 kom, for. 2.50

Ženske košulje
z močnega platna s šifonkami 6 komadov f. 3.25

Dom ča platno
1 komad, 30 vatlov 1/4 for: 4.50
1 " " " " 1/2 " " 5.50

Klug-Webe
boljše nego platna
1 komad, širok, 30 vatlov f. 6.-

Sifon
1 komad, 30 vatlov, I a f. 5.50, naj-boljša vrsta f. 6.50

Kannafas
1 kom. 30 vatlov, Ila f. 4.80
1 " " " " rud.č f. 5.20

Kanavas iz niti
1 kom. 50 vatlov, Ila in ruder f. 6.-

Oksford
se mor. or t, dobra vrsta, 1 kos 30 vatlov f. 4.50

Angl Oksford
najboljši, jako preporočljiv, 1 komad, 30 vatlov f. 6.50

Garnitura iz ripsa
sestoječa iz 2 posteljnih pregrinj in umiznega prta s svilnatimi franzami for. 4.-

Garnitura iz jute
2 p steljnih pregrinj in umiznega prta s franzami f. 3.50

Jute zastor
jurški vzorec: podpotol for. 3.30

Holand-ke dolge preproge (staki)
10-12 metrov dolge, 1 ostanek f. 3.60

1 Poletna ogrinjača
1/4 dolga samo volna f. 1.20

Konjska plahta
jako dobra, 190 ctm. dolga, 180 ctm. široka, f. 1.50

Oreje za fijakerja
carskorumne, 1 komad f. 2.50

Tovarno skladišče suknega blaga

Brnsko sukno
Od-t-nek 3.10 m trov za podpolno možko obleko f. 3.75

Moderno sukno
3.10 met., jako fino kompl. možko opravo, for. 8.-

Poletno češ jano sukno
ostanek za komp. možko opravo, more prati, 6.40 m. dolgo, f. 3.-

Brnsko moderno blago
Ostanek za podp lno možko obleko 3.10 metrov dolgo for. 5.50

Priležnost za kupovanje!
Brnski ostanki sukna.
1 ostanek za 1 kompl. možko obleko 3.10 met. for. 4.50

Blago za površnje sukne
najfinejše vrste, za celo sukne f. 8.-

Vzorci brezplačno in franco. Za dobro blago in točno pošiljatev se jaa čri
Elegantno izvedena zbirka uzorcev z 400 znamkami g. krojačem nefrankovano.

Brnsko sukno Filip Ticho, Brno,

Krautmarkt 21.

razpošilja za elegantno pomladansko ali poletno obleko proti povzetju ali gotovem plačilu. 5-15

Odrezek metr. 3.10 sukna za obleke za možko opravo dovolj, dobre vrste, za samo for. 3.50

1 odrezek metr. 3.10 fin. vr za samo for. 5.-

1 odrezek metr. 3.10 najfin vr samo for. 7.50

1 odrezek metr. 2.10 sukna za površno sukno (za možko sukno) čist. vol for. 3.90

1 odrezek metr. 3.10 črne sukna, čista volna za k mplet salon obleko for. 9.-

Uzorci zastoj in franko.

TISKARA DOLENC V TRSTU

preporuča svojo bogato zalogo elegantnih vizitnic in zaročnih objav.